

ROMÂNIA

în

INDICELE POPULISMULUI AUTORITAR 2026

Partidele contestatare, populismul și autoritarismul în
politica românească, 1990–2026

Ediția în limba română:
**Institutul European
pentru Studii Economice (IES-Europe)**

PE SCURT

România are unul dintre cele mai volatile sisteme de partide din Europa Centrală și de Est. Partidele radicale și populiste au fost o constantă a politicii românești, de la coalițiile de la începutul anilor 1990 până la ascensiunea AUR.

peste 50% **18%**

din voturi au mers către partidele contestatate la alegerile parlamentare din 2024. România este pe locul 3 din 31 de țări.

a obținut AUR în 2024, devenind al doilea partid ca mărime. De atunci conduce detașat în sondaje.

3 din 18

partide clasificate drept puternic autoritare în Europa sunt românești: AUR, S.O.S. România și POT.

4

partide contestatate au intrat în parlament în 2024: PSD, AUR, S.O.S. România și POT.

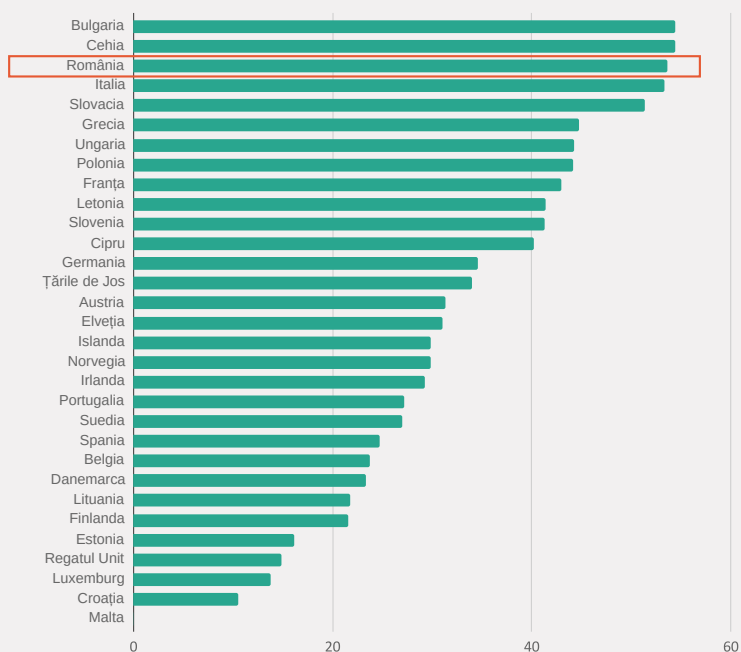
Mesaje-cheie

- Partidele naționaliste au ajuns la guvernare încă din anii 1990, ceea ce face din România una dintre puținele democrații postcomuniste cu partide naționaliste radicale la putere în timpul tranziției.
- PSD, principalul partid de stânga, combină politici economice de centru-stânga cu conservatorismul național și rămâne singurul partid analizat, alături de Frații Italiei, care nu este eurosceptic.
- Alegerile din 2024–2025 au transformat scena politică: AUR pe locul doi, alegeri prezidențiale anulate și un candidat naționalist în turul al doilea.

ROMÂNIA ÎN EUROPA

Tendința generală ascunde diferențe considerabile între țări. În Bulgaria, Cehia, România, Italia și Slovacia, partidele contestatate atrag acum peste jumătate din totalul alegătorilor. Pentru comparație, media celor 31 de democrații europene incluse în Indice a ajuns în 2026 la 32,6%, cel mai ridicat nivel din perioada postbelică.

Figura 2. Ponderea cumulată a voturilor obținute de partidele contestatate la cele mai recente alegeri parlamentare, pe țări

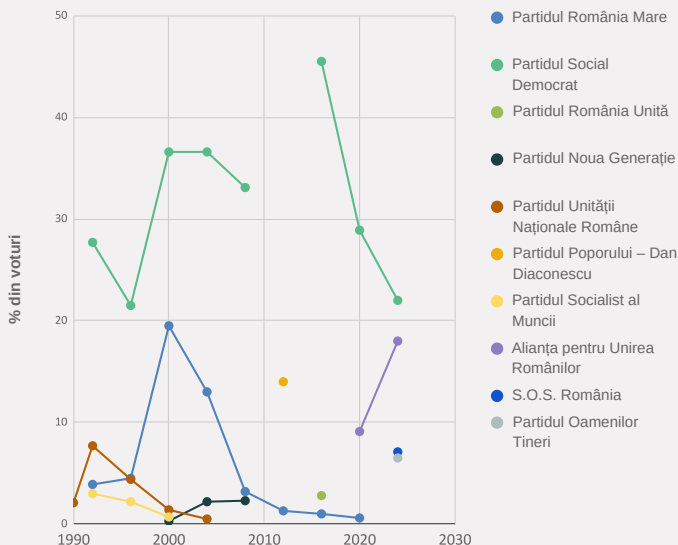

Sursa: *Indicele Populismului Autoritar 2026*

EVOLUȚIA VOTULUI

Pe lângă PSD, graficul arată două valuri de partide naționaliste și suveraniste: în anii 1990–2000 (PUNR, PRM), în jurul guvernării PSD, și după 2020 (AUR, S.O.S. România, POT). Între ele, mișcări antisistem precum PP-DD au avut succese electorale de scurtă durată.

Figura 34. Ponderea voturilor obținute de partidele contestatate în România, 1990–2024

Sursa: Indicele Populismului Autoritar 2026

Alegerile parlamentare din 2024 (rezultate aproximative)

PSD	22%
AUR	18%
S.O.S. România	7%
POT	6%

Valorile sunt rotunjite și citite de pe graficul Indicelui (Figura 34).

CRONOLOGIE

-
- 1989** ● Revoluție violentă; Partidul Comunist este dizolvat.
 - 1990** ● Frontul Salvării Naționale (Ion Iliescu) câștigă primele alegeri libere.
 - 1992** ● FDSN (viitorul PSD) guvernează cu sprijinul PUNR, PRM și PSM.
 - 1995** ● Cooperarea este formalizată în „Patrulaterul roșu”.
 - 1996** ● Opoziția de centru-dreapta câștigă alegerile.
 - 2000** ● PRM obține aproape o cincime din voturi; C.V. Tudor intră în turul al doilea.
 - 2012** ● PP-DD intră în parlament cu o platformă populistă și anticorupție.
 - 2019** ● Este fondată AUR; PSE suspendă PSD din motive legate de statul de drept.
 - 2020** ● AUR intră în parlament ca al patrulea partid.
 - 2024** ● AUR ajunge pe locul doi; S.O.S. România și POT intră în parlament; prezidențialele sunt anulate.
 - 2025** ● George Simion pierde turul al doilea și contestă rezultatul.
 - 2026** ● PSD și AUR dau jos guvernul Bolojan printr-o moțiune de cenzură.

PROFILURI DE PARTID

Partidul Social Democrat (PSD)

Principalul partid de stânga, succesor al FSN. Conservator social și naționalist comparativ cu partidele-soră; afiliat la PSE.

ECONOMIE
stânga

TEME SOCIALE
conservator

UE
proeuropean

AUTORITARISM
mediu

Alianța pentru Unirea Românilor (AUR)

Fondat în 2019, condus de George Simion. Pro-NATO, critic față de integrarea europeană, membru ECR.

ECONOMIE
centru

TEME SOCIALE
conservator

UE
euroscepticism
moderat

AUTORITARISM
ridicat

S.O.S. România

Fondat în 2021, condus de Diana Șoșoacă. Euroscepticism radical, politică externă proruse, revendicări teritoriale.

ECONOMIE
centru

TEME SOCIALE
conservator

UE
euroscepticism
dur

AUTORITARISM
ridicat

Partidul Oamenilor Tineri (POT)

Fondat în 2023 de Anamaria Gavrilă. Conservatorism creștin, piață liberă, pro-NATO, puternic suveranist.

ECONOMIE
dreapta

TEME SOCIALE
conservator

UE
euroscepticism
dur

AUTORITARISM
ridicat

Clasificarea pe patru dimensiuni: politica economică, temele socioculturale, integrarea europeană și autoritarismul.

DE REȚINUT

România a trecut în 1989 printr-o revoluție violentă, spre deosebire de tranzițiile în mare parte pașnice din regiune. În primii ani ai tranziției, partidele naționaliste au ajuns la guvernare alături de PSD, iar retorica lor a afectat relațiile cu Ungaria, Moldova și fosta Iugoslavie.

După 1996, guvernarea a alternat între liberali, conservatori și social-democrați. Niciun partid extremist nu a mai revenit la putere, dar mai multe mișcări antisistem au avut succese electorale temporare.

Apariția AUR în 2019 a schimbat scena politică. Spre deosebire de multe partide europene de dreapta radicală, AUR susține apartenența la NATO și creșterea cheltuielilor pentru apărare, dar este critic față de aprofundarea integrării europene.

Anul electoral 2024 și alegerile reluate din 2025 au adus în prim-plan candidați naționaliști și contestarea legitimității rezultatelor. În 2026, cooperarea tactică dintre PSD și AUR a dus la căderea guvernului minoritar proeuropean.

Despre date

„Partidele contestatare” sunt partidele populiste, autoritare sau extremiste, de stânga sau de dreapta. Indicele include partidele care au obținut cel puțin 1,0% din voturi la nivel național la cel puțin un scrutin parlamentar. Cifrele marcate drept aproximative sunt citite de pe graficele Indicelui.

Material realizat pe baza lucrării
Indicele Populismului Autoritar 2026
de Andreas Johansson Heinö (Timbro & EPICENTER)

Ediția în limba română: Institutul European
pentru Studii Economice (IES-Europe)
Traducerea: Christian Năsulea, Diana Năsulea